

ARCO Architecture Company

17.3.2014, tark. 28.1.2026

MUONION KUNTA

PALLASTUNTURIN MATKAILUKESKUKSEN ASEMAKAAVA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

17.3.2014, tark. 28.1.2026

Sisällysluettelo

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus.....	3
2. Suunnittelualue	3
3. Suunnittelun lähtökohdat ja selvitykset.....	5
3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	5
3.2. Maakuntakaava	7
3.3. Yleiskaava ja asemakaava	9
3.4. Lappi-sopimus (maakuntastrategia ja –ohjelma)	9
4. Asemakaavan tavoitteet.....	9
5. Osalliset	11
6. Asemakaavan aikataulu, tiedottaminen ja osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen	12
Muonion kunta	12
7. Selvitykset ja vaikutusten arviointi.....	14
7.1 Selvitykset ja raportit.....	17
7.2 Vaikutusten arviointi	20
8. Kaavan ohjaus ja valmistelu	20
9. Tiedustelut.....	20

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

Valtioneuvoston päätöksellä Pallaksen alue siirrettiin osaksi Muonion kuntaa vuoden 2004 alusta lukien. Päätöksen perusteina oli käynnistää Pallaksen tunturialueen käytön kehittäminen kansallisesti sekä kansainvälistä matkailu- ja tutkimustoimintaa kiinnostavaksi ja tulevaisuuden asiakasryhmiä palvelevaksi, kävijämäärältään kasvavaksi aluekohteeksi. Muonion kunta pyrkii vastaamaan omalta osaltaan näihin kehittämisen tavoitteisiin, yhteistyössä alueen yritysten ja muiden toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.

Kiinteistöosaakeyhtiö Hotelli Pallas suunnittelee Pallastunturin matkailukeskuksen laajentamista 1.7.2010 voimaan astuneen Pallas-Yllästunturin kansallispuistoa koskevan lain ja lakiin tehtyjen muutosten (53/2023, 806/2023) puitteissa. Hankkeen toteuttaminen edellyttää matkailukeskuksen laajentamisen mahdollistavan asemakaavan laatimista alueelle.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus on määritelty Alueidenkäyttölain 63 §:ssä mm. seuraavasti: ”Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelyistä.”

Tarkoituksena on kertoa, miksi asemakaava laaditaan, miten asia etenee ja missä vaiheessa siihen voi vaikuttaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa suunnittelutyön edetessä. Osallisella on mahdollisuus esittää Muonion kunnalle tai Lupa- ja valvontavirastolle neuvottelun käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä.

2. Suunnitteluvaihe

Pallastunturin matkailukeskus sijaitsee Muonion kunnassa, Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa, noin 20 kilometriä Muonion kirkonkylästä koilliseen. Pallas-Yllästunturin kansallispuiston lain rajauksen mukainen rakentamisalueen raja on noin 7,45 hehtaaria. Asemakaava-alueen raja on kaavaluonnoksessa noin 5,1 hehtaaria. Asemakaava-alue on valtion omistuksessa.

Suunnittelualueella sijaitsee Pallastunturin matkailukeskus, joka käsittää hotellialueen palveluineen.

Kuva 1: Suunnittelualueen sijaintikartta: Alueen sijoittuminen Pohjois-Suomeen. ©Metsähallitus.

Kuva 2. Kaava-alueen sijoittuminen Muonioon. © Muonion kunta.

3. Suunnittelun lähtökohdat ja selvitykset

3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Asemakaavamuutoksen suunnittelua ohjaavat Muonion kunnan ja osallisten asettamien tavoitteiden ja maakuntakaavan lisäksi valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista suunnittelujärjestelmää. Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet ovat tulleet voimaan vuonna 2018. Alueidenkäyttölain 24 §:n mukaan tavoitteet on otettava huomioon kaikessa alueiden käytön suunnittelussa ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Suomessa on 156 valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, ja Pallastunturit on yksi niistä. Maisemanhoidon työryhmän mietinnössä 66/1992 Pallastunturit on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisemanähtävyydeksi (kts. kuva 3).

Pallastunturit valittiin mukaan myös yhdeksi Suomen 27:stä kansallismaisemasta. Kansallismaisemalla on voimakas symboliarvo, ja niillä on yleisesti tunnustettu merkitys kansallisessa kulttuurissa, historiassa ja luontokuvassa. Alueiden valinnasta vastasi ympäristöministeriön kansallismaisematyöryhmä Suomen itsenäisyyden 75-vuotisjuhlavuonna 1992. Kansallismaisemille ei ole määritelty tarkkoja rajoja, eikä niillä siten ole esimerkiksi lailla määriteltyä roolia kaavoituksessa. Kansallismaisemilla on kuitenkin suuri merkitys esimerkiksi matkailullisesti. Monet niistä ovat erityisiä nähtävyyksiä, joihin kohdistuvat muutokset pyritään pitämään vähäisinä. (lähde: www.ymparisto.fi)

Pallaksen tunturihotelli kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY). RKY on Museoviraston laatima inventointi, joka on valtioneuvoston päätöksellä 22.12.2009 otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen. Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva valtioneuvoston päätös on tullut voimaan 30.11.2000 ja sen tarkistus 1.3.2009. (www.rky.fi)

Pallaksen matkailuhotellin alue on edustavimpia kotimaisen tunturimatkailun alkuvaiheen paikkoja ja matkailun luontoyhteyteen perustuvia kansallisia erityispiirteitä. Paikan matkailuhistoria ja Pallaksen matkailuhotellin vanhimmat osat kuvastavat Lapin matkailurakentamisen 1930-luvun ja toisen maailmansodan jälkeisen jälleenrakennuskauden tunnusomaisia piirteitä.

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista asemakaava-aluetta koskevat erityisesti seuraavat tavoitekokonaisuudet:

- Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
- Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet
- Valtakunnallisesti arvokas maisemanähtävyys
- Merkittävä rakennettu ympäristö

149. Pallastunturit

Sijainti: Kittilä, Muonio ja Enontekiö;
Lapin lääni
Maisemamaakunta: Peräpohjola -
Lappi, Länsi-Lapin tunturiseutu
Pinta-ala: 29 000 hehtaaria

Pallastunturit Länsi-Lapin tunturiseudulla on Lapin kuuluisimpia luonnonnähtävyyksiä ja vanhastaan suosittu retkeilykohde. Pallastunturit kuuluvat Pallas- ja Ounastunturin kansallispuistoon.

Maisemakuva

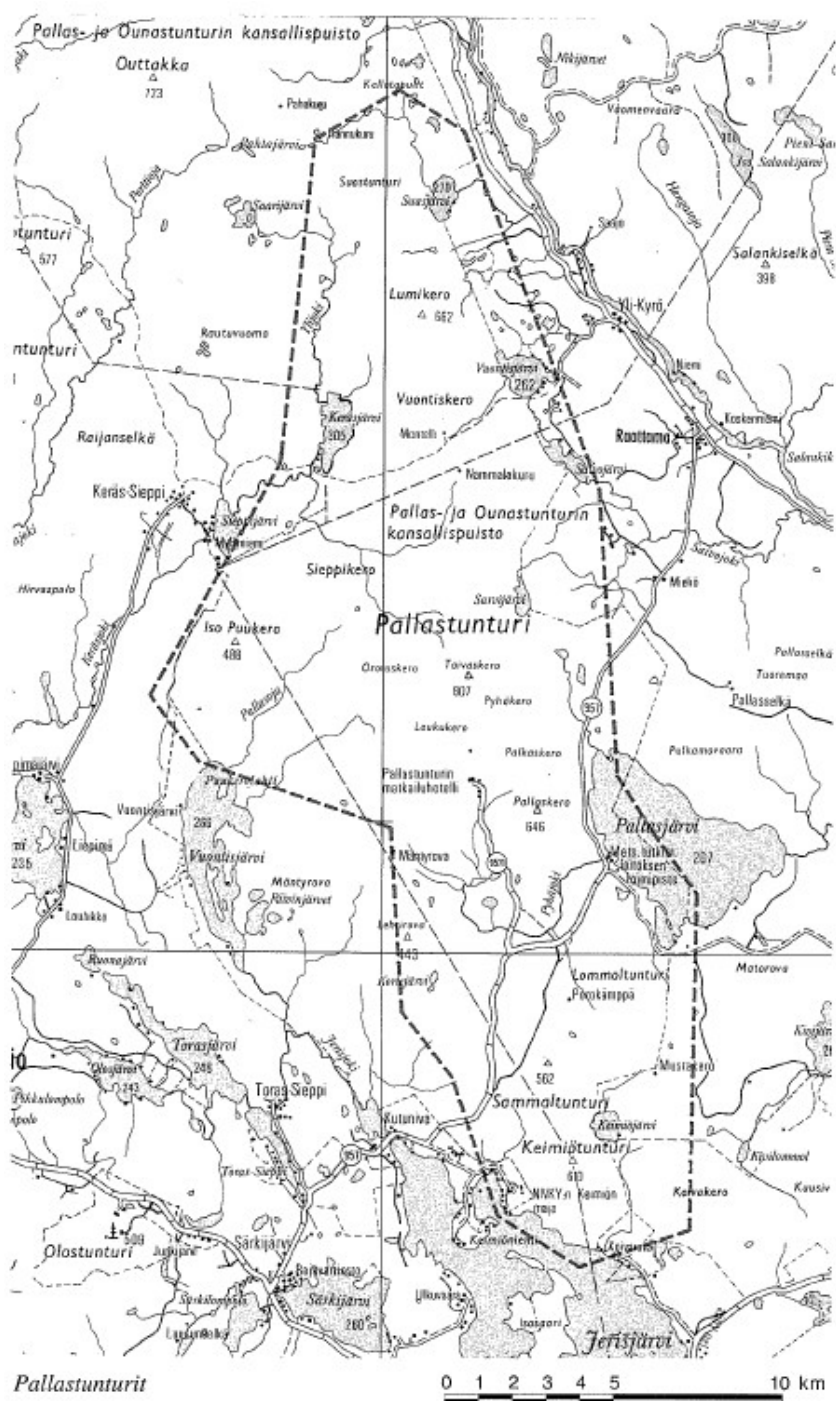
Pallastunturien maisema-alue alkaa pohjoisessa Pahankurun ja Suastunturin tienoilta ja ulottuu etelässä Jerisjärven rannalla kohoavaan Keimiötunturiin. Pallastunturit jakautuvat kahdeksi erilliseksi ryhmäksi. Pallasjärven luoteispuolella nousee korkeampi ja komeampi ryhmä laajalle alalle levittäytyneenä, ja pohjoisempana Nammalkurun takana kohoavat Vuontiskero, Lumikero ja muut tunturit pitkänä ja kapeana selänteinä, joka on puristunut Vuontisjärven ja Keräsjärven väliin.

Pallastunturit pyöreäläisine huippuineen nousevat suurimittaisen vaikutustavan ryhmänä ympäröivästä metsien peittämästä seudusta. Pallastuntureista saa parhaan kokonaiskuvan noin kymmenen kilometrin etäisyydeltä katsoen. Ounastuntureiden Outtakkasta maisema-alueen pohjoispuolelta avautuvat suurenmoiset näköalat Pallakselle. Paljailta pyöreiltä keroilta avautuvat mittamattomat näkymät suuripiirteiseen metsien ja tunturien maisemaan, josta yksityiskohtina erottuvat hopeiset vesistöt ja vaaleat suot. Jerisjärven rantamaisemia hallitsee kaunis Keimiötunturi.

Luonnonpiirteet

Taivaskero (807 m mpy) on maamme korkein tunturi Käsivarren ylätunturien jälkeen. Samassa ryhmässä sen kanssa ovat Pyhäkero ja Laukukero sekä eteläisimpinä keroina Palkaskero ja Pallaskero. Ryhmän pohjoiset tunturit ovat Orotuskero ja Lehmäkero. Tunturijonon itärinteet ovat länsirinteitä huomattavasti jyrkemmät: esimerkiksi Pallaskeron seinämä putoaa melkein pystynä alas Pallasjärveen. Paikalliset korkeuserot ovat jopa 500 metriä. Jäkäläkeroilta alkaa yhtenäinen pohjoinen tunturiselänte, jonka korkein kohta on Vuontiskero (685 m mpy). Keroja erottavat toisistaan syvät kurut, joihin talvella kertyy paksulta lunta.

Paksusammaleiset kuusikot solakointeineen peittävät tunturien alarinteitä. Tykkylumen runtelemaat kuuset nousevat usein metsänrajalle asti tunturikoivuhyökköön lähes puuttuessa. Jyrkillä itärinteillä metsänraja on noin 400 metrin korkeudessa ja länsirinteillä noin 100 metriä ylempänä. Metsänrajan yläpuolella on tunturikankaita ja kerojen lakiosissa rakkaa.

Kulttuuripiirteet

Suuret matkailijajoukot löysivät Pallastunturit 1930-luvulla tunturihiidoharrastuksen yleistessä. Pallaksen - Hetan retkeilypolulla oli ollut kävijöitä jo aiemmin. Kansallispuisto perustettiin vuonna 1938, ja samana vuonna valmistui Pallaksen hotelli Vatikurun suuhun tietämättömän taipaleen taakse. Lapin sodan aikana saksalaiset joukot räjäyttivät kivisen hotellirakennuksen, ja nykyinen puinen hotelli vuodelta 1948 sijoitettiin edeltäjänsä vähän alemmaksi havumetsävyöhykkeen rajalle. Tie hotelliin valmistui vuonna 1956, jolloin porokuljetukset Muoniosta lopetettiin. Hotellin

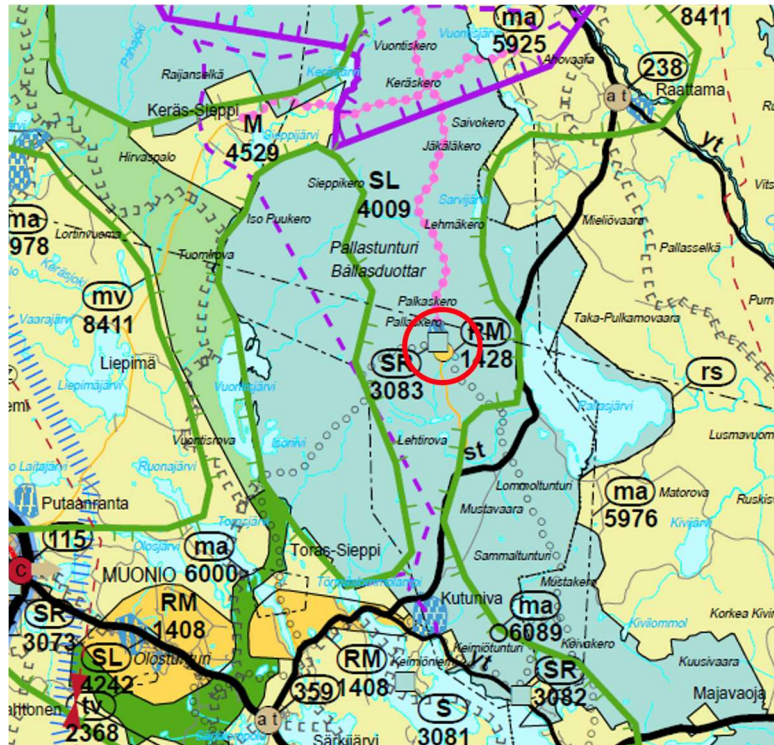
luona on myös luonnontieteellinen museo. Pallasjärven rannassa on Metsäntutkimuslaitoksen toimipaikka. Jerisjärven luoteispuolitse johtaa Pallasjärvelle maantie, jolta hotelleille vievä tie erkanee. Nammalkurun pohjoispuolella on Montellin maja, vanha autiotupa.

Suurten kävijämäärien aiheuttama maaston kuluminen ja roskaantuminen sekä laskettelurinteiden rakentaminen ovat muuttaneet seudun alkuperäistä luontoa. Matkailuelinkeinon liittyvä harkitsematon rakentaminen ja muut lieveilmiöt ovat ehkä pahin alueen luontoa ja maisemaa uhkaava tekijä.

Kuva 3. Pallastunturien kuvaus Ympäristöministeriön mietinnössä. (Arvokkaat maisema-alueet, s.192-193).

3.2. Maakuntakaava

Kaava-alueella on voimassa Ympäristöministeriön 23.6.2010 vahvistama Tunturi-Lapin maakuntakaava, joka on tullut voimaan 9.8.2010. Kaavassa Pallastunturin matkailukeskuksen alue on osoitettu valtakunnalliseksi matkailukohteeksi (RM 1428), jota kehitetään luontomatkailukohteena ja jossa varaudutaan lisärakentamiseen huomioon ottaen maisema-arvot ja kohteen erityisluonne. Pallastunturin vanha hotelli on osoitettu aluidenkäyttölailla suojeltavaksi kohteeksi (30 §), joka rakennuksineen ja rakennelmineen säilytetään ja jossa uudis- ja lisärakentaminen sovitetaan arkkitehtuuriltaan suojelukokonaisuuteen.

- S** Suojelualue / -kohde
 Suojelualueen yleismerkintää käytetään silloin, kun ei ole kyse selvästi tietyn erityislainsäädännön mukaisesta suojelu-
 tarpeesta (kuten luonnonsuojelulain, muinaismuistolain ja rakennussuojelulain) tai jos on kyse kokonaisuudesta joka
 voidaan toteuttaa useamman lainsäädännön perusteella tai voidaan toteuttaa MRL:lla ja sen mukaisilla määräyksillä.
- SL** Luonnonsuojelualue / -kohde
 Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita
- SM** Muinaismuistoalue / -kohde
 Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla suojeltuja valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä alueita tai
 kohteita. Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain (295/63) nojalla suojeltuja. Muut kohteet löytyvät kaavaselos-
 tuksen kohdasta 5.3.20 Muinaismuistoalueet /-kohteet.
- SR** Rakennussuojelualue / -kohde
 Merkinnällä osoitetaan kirkkolain, rakennussuojelulain ja valtion omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen
 (480/85) tai maankäyttö- ja rakennuslain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita
- Kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti merkittävä tie tai reitti
- o o o o o Ulkoilureitti

Kuva 3: Ote Tunturi-Lapin maakuntakaavasta ja kaavamääräykset, lähde www.lapinliitto.fi.

Merkintä:	SL 4009	Kunta: ENONTEKIÖ, KITTILÄ, KOLARI, MUONIO
Päiväys:	20.3.2009	
Alueen nimi:	PALLAS-YLLÄSTUNTURIN KANSALLISPUISTO	
Sijainti ja kuvaus:	Pallas - Yllästunturin kansallispuiston maisemaa hallitsevat tunturit ja niitä ympäröivät luonnontilaiset metsät ja suot. Alueen puhdas ja kaunis luonto sekä vaihteleva maasto tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet retkeilyyn, hiihtoon ja luonnossa liikkumiseen. Tunturien siluetti on lähes aina läsnä, ja reitit ohjaavat kulkijan puiston kauneimmille näköalapaikoille. Kuvauksellisen kauniit Pallastunturit on valittu yhdeksi Suomen kansallismaisemista. Pallas-Yllästunturin kansallispuisto on Suomen kolmanneksi suurin kansallispuisto. Sen pinta-ala kaksinkertaistui, kun Pallas - Ounastunturin kansallispuisto ja Ylläs - Aakenuksen suojelualue yhdistettiin. Tunturijonon eteläisin huippu, Yllästunturi, jää laskettelurinteineen kansallispuiston ulkopuolelle. Koko kansallispuiston korkein laki on Pallastuntureiden Taivaskero, joka ylittää 807 metrin korkeuteen. Pohjoisessa maisemaa hallitsevat loivasti kumpuilevat ylänkömäiset Ounastunturit. Luonnonmaantieteellisesti Pallas - Yllästunturin kansallispuisto sijaitsee Perä-Pohjolan, Metsä-Lapin ja Tunturi-Lapin rajamailla, ja se on elinympäristöltään monimuotoinen ja mielenkiintoinen. Tuntureilla ja metsissä kohtaavat eteläiset ja pohjoiset lajit. Samoilla seuduilla on vaihtunut myös vanha peräpohjalainen maanviljelyskulttuuri pohjoiseksi poronhoitokulttuuriksi.	
Varausperuste:	Laki 1430/2004, Natura VNp. 20.8.1998	
Kehittämisperiaate:	Kehitetään opastettua retkeilyä ja ohjelmapalveluja. Rakenteet toteutetaan korkeatasoisesti ja kansallispuiston luonto- ja maisema-arvoihin sovitteen.	
Merkintä:	RM 1428	Kunta: MUONIO
Päiväys:	20.3.2009	
Alueen nimi:	PALLAS	
Sijainti ja kuvaus:	Kohde sijaitsee Pallas-Yllästunturin kansallispuiston sisällä. Alueella on opastuskeskus, matkailuhotelli, matkailuvaunualue sekä pieni laskettelukeskus. Alueelta lähtee kattava ulkoilureitistö kansallispuistoon.	
Varausperuste:	Valtakunnallinen matkailukohde	
Kehittämisperiaate:	Kehitetään luontomatkailukohteena ja varaudutaan lisärakentamiseen huomioon ottaen maisema-arvot ja kohteen erityisluonne. Otetaan huomioon sijainti matkailun vetovoima-alueella.	
Merkintä:	SR 3083	Kunta: MUONIO
Päiväys:	20.3.2009	
Alueen nimi:	PALLASTUNTURIN VANHA HOTELLI	
Sijainti ja kuvaus:	Hotelli sijaitsee Pallaksen Vatikurussa Muonion kunnan koilliskulmassa, Pallas-Ounastunturin kansallispuistossa. Noin 10 km Kutunivasta pohjoiseen, Pallastunturien eteläpäässä. Tunturi-alueita on joka puolella. Talvimatkailu alkoi Pallakselle 1930-luvulla. Ensimmäinen hiihtohissi avattiin 1953. Seuraava rinne avattiin 1969 ja viimeiset, jotka ovat edelleen käytössä 1985. Matkailuhotelli valmistui 1938. Hotelli, sekä 1935 valmistunut naisten maja tuhoutuivat sodassa. Vuonna 1948 rakennettiin uusi hirsirakenteinen hotelli, jota laajennettiin v.1956 koilliskulmaan rakennetulla siivellä. Samana vuonna rakennettiin Pallakselle tie. Vuonna 1979 valmistui pohjoispuolelle siipiosa ja keittiötä laajennettiin. Vuonna 1988 itäsiipi korotettiin 2-kerroksiseksi ja ravintolaa laajennettiin. Vuonna 1977 valmistui hotellin edustalle Suomen ensimmäinen kansallispuiston opastuskeskus. Hotellilla on ollut oma voimalaitos, jonka toimintaan tarvittu vesi on saatu Vatiojan patoamisella ja 250 m pitkällä putkella jolla vesi on tuotu voimalaitokselle Maankäyttö- ja rakennuslailla suojeltava kohde. Museoviraston esitys valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuurihistorialliseksi ympäristöksi (RKY 2009)	
Varausperuste:	Kulttuurihistoriallisesti arvokas osa ympäristöä rakennuksineen ja rakennelmineen säilytetään. Uudis- ja lisärakentaminen sovitetaan arkkitehtuuriltaan suojelukokonaisuuteen.	
Merkintä:	mv 8411	Kunta: KITTILÄ, KOLARI, MUONIO
Päiväys:	20.3.2009	
Alueen nimi:	LEVI-YLLÄS-OLOS-PALLAS-HETTA	
Sijainti ja kuvaus:	Vyöhyke käsittää Levin, Ylläksen ja Oloksen matkailukeskukset lähialueineen, sisältäen Ylläs-Pallas kansallispuiston virkistysvyöhykkeitä, Pallaksen ja Lainion matkailupalveluiden alueet sekä Enontekiön, Kittilän ja Muonion kuntakeskukset ja Raattaman, Kõnkään ja Kurtakon kylät.	
Varausperuste:	Kansainvälisesti merkittävä matkailualue.	
Kehittämisperiaate:	Kehitetään kokonaisuuden matkailullista vetovoimaisuutta. Erityisesti kehitetään matkailukeskusten ja alueella toimivien matkailupalveluyritysten yhteistyötä.	

Merkintä:	ma 5976	Kunta: ENONTEKIÖ, KITILÄ, MUONIO
Päiväys:	21.12.2007	
Alueen nimi:	PALLASTUNTURI	
Sijainti ja kuvaus:	Pallastunturit sijaitsevat Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa, jonka pyöreälakiset tunturit antavat kymmenien kilometrien säteellä kansallispuistosta sijaitseville kylille selkeän ja mieleenpainuvan taustamaiseman. Pallastunturien vaikuttava maisema- alue alkaa pohjoisessa Pahankurun ja Suastunturin tienoilta ja ulottuu etelässä Jerisjärven rannalla kohoavaan Keimiötunturiin. Pallastunturit nousevat selväpiirteisenä ryhmänä ympäröivästä metsien peittämästä seudusta. Paljailta pyöreiltä keroilta avautuvat mitaamattomat näkymät ympäröivään tunturimaisemaan, jota elävöittävät lukuisat vesistöt ja vaaleat suot. Pallastunturit lukeutuvatkin Lapin kuuluisimpiin luonnonnähtävyyksiin. Suuret matkailijajoukot löysivät Pallastunturit 1930-luvulla tunturihiihtoharrastuksen yleistessä. Matkailijoita alue on tosin vetänyt puoleensa jo 1700-luvulta. Pallas-Ounastunturin kansallispuisto perustettiin vuonna 1938, ja samana vuonna valmistui tyylipuhdas funktionalistinen Pallaksen hotelli Vatikurun suuhun tietöman taipaleen taakse. Tämän tuhouduttua Lapin sodassa rakennettiin nykyinen puinen hotelli 1948 edeltäjänsä vähän alemmaksi havumetsävyöhykkeen rajalle.	
Varausperuste:	Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue	
Kehittämisperiaate:	Kehitetään ja tuetaan alueen maisemanhoitoa. Maisemakokonaisuuden arvo säilytetään.	

Kuva 4: Tunturi-Lapin maakuntakaavan kaavaselostuksen Pallaksen aluetta koskevat aluekuvaukset.

3.3. Yleiskaava ja asemakaava

Kaava-alueella ei ole voimassa yleiskaavaa eikä asemakaavaa.

3.4. Lappi-sopimus (maakuntastrategia ja -ohjelma)

Lappi-sopimus on kehittämisstrategia, joka esittää kokonaiskuvan maakunnan strategisesta kehittämisestä ja rahoituksen suuntaamisesta, sekä pitkän tähtäimen tulevaisuuskuvat. Lappi-sopimus 2022–2025 pitää sisällään Lapin maakuntaohjelman sekä maakuntasuunnitelman vuoteen 2040. Lapissa maakuntaohjelmaan sisältyy saamelaiskulttuuria koskeva osa. Lisää tietoa: <https://www.lapinliitto.fi/aluekehitys/lappi-sopimus/>

4. Asemakaavan tavoitteet

Asemakaavan tavoitteena on Pallastunturin matkailukeskuksen laajentaminen 1.7.2010 voimaan astuneen Pallas-Yllästunturin kansallispuistoa koskevan lain puitteissa. Asemakaavan tavoitteet on esitetty laissa Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta, 489/2010 sekä lakiin tehdyissä muutoksissa (53/2023, 806/2023):

"Rakentaminen Pallastunturin matkailukeskuksen alueella"

Pallas-Yllästunturin kansallispuiston Pallastunturin matkailukeskuksen alueella on luonnonsuojelulain 13 §:n rauhoitussäännösten estämättä sallittu kansallispuiston matkailua palvelevan hotellin majoitus-, ravintola- ja muiden palvelutilojen sekä laskettelurakennelmien kunnostaminen ja rakentaminen. Rakentaminen ei saa vaarantaa kansallispuiston perustamistarkoitusta tai suojeltujen luonnonarvojen säilymistä. Rakentamisen yhteydessä on myös varmistettava kansallispuiston maisemallisten sekä rakennetun ympäristön erityisarvojen säilyminen. Kansallispuistoa koskevien luonnonsuojelullisten erityisvaatimusten vuoksi edellä mainittujen matkailupalveluiden välittömät ja välilliset vaikutukset eivät saa olla laajuudeltaan tai nykyisestä tilasta niin poikkeavia, että ne muuttavat merkittävästi kansallispuiston luonnetta tai olosuhteita.

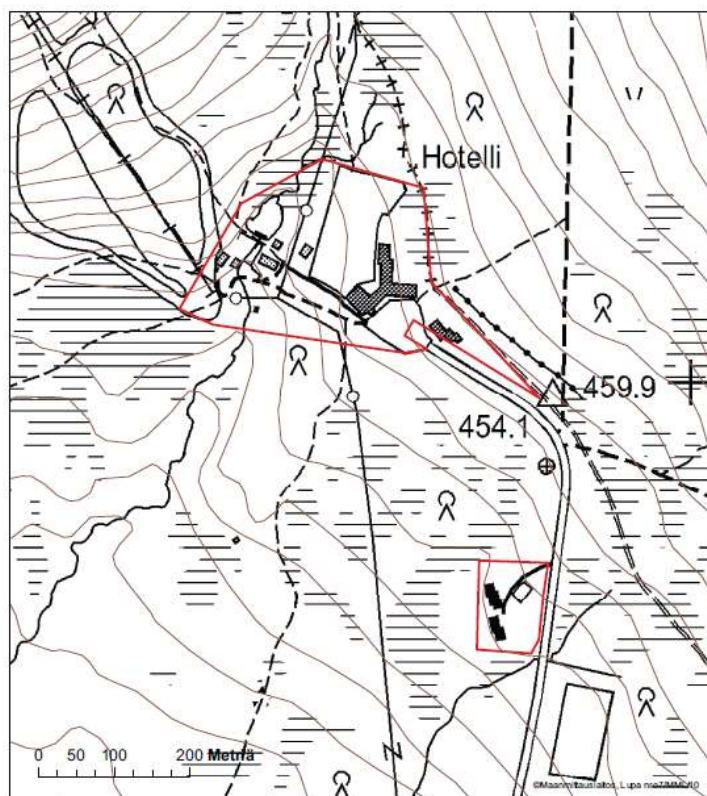
Rakentamisen tulee perustua alueidenkäyttölain (132/1999) mukaiseen asemakaavaan. Kaavassa alueelle voidaan osoittaa rakennusoikeutta 1 momentissa tarkoitettuun rakentamiseen enintään 10 000 kerrosneliömetriä. Rakennuksiin voidaan osoittaa kellaritiloja yhteen kellarikerrokseen sijoitettuna rakennusten ulkoseinien rajaamalle alueelle. Rakennusten vesikaton

tai muun kiinteän rakennusosan ylin korkeusasema voi olla enintään 462,5 metriä merenpinnan yläpuolella koordinaattijärjestelmässä N60 mitattuna. Hotelliin voidaan varata majoitustiloja enintään 320 vuodepaikkaa.

Alueelle ei voida kaavassa osoittaa varausta asuntovaunualueelle. Alueella sijaitseva asuntovaunualue on poistettava käytöstä vuoden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua rakentamista koskevan rakennusluvan tultua lainvoimaiseksi.

Rakentamiseen sallitun alueen rajat on merkitty punaisella viivalla tämän lain liitteenä olevaan karttaan.

Pallastunturin matkailukeskuksen jätevedenpuhdistamon kunnostaminen, laajentaminen tai tarvittaessa uusiminen on sallittua myös edellä 5 momentissa rakentamiseen rajatun alueen ulkopuolella."

Rakennusalue (6,45 ha + 1,00 ha)

Kuva 6. Kansallispuistolain 489/2010, 4 a §:n liitteenä oleva kartta ja rakentamiseen sallitun alueen raja.

53/2023, 4 a §:

"Pallas-Yllästunturin kansallispuiston Pallastunturin matkailukeskuksen alueella saa, sen estämättä, mitä luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään, kunnostaa ja rakentaa kansallispuiston matkailua palvelevan hotellin majoitus-, ravintola- ja muita palvelutiloja sekä laskettelurakennelmia. Rakentaminen ei saa vaarantaa kansallispuiston perustamistarkoitusta tai suojeltujen luonnonarvojen säilymistä. Rakentamisen yhteydessä on myös varmistettava kansallispuiston maisemallisten sekä rakennetun ympäristön erityisarvojen säilyminen. Kansallispuistoa koskevien luonnonsuojellustien erityisvaatimusten vuoksi edellä

mainittujen matkailupalveluiden välittömät ja välilliset vaikutukset eivät saa olla laajuudeltaan tai nykyisestä tilasta niin poikkeavia, että ne muuttavat merkittävästi kansallispuiston luonnetta tai olosuhteita.”

806/2023, 4 a §:

”Rakentamisen tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaiseen asemakaavaan. Kaavassa alueelle voidaan osoittaa rakennusoikeutta 1 momentissa tarkoitettuun rakentamiseen enintään 10 000 kerrosneliömetriä. Rakennuksiin voidaan osoittaa kellaritiloja yhteen kellarikerrokseen sijoitettuna rakennusten ulkoseinien rajaamalle alueelle. Rakennusten vesikaton tai muun kiinteän rakennusosan ylin korkeusasema voi olla enintään 462,5 metriä merenpinnan yläpuolella koordinaattijärjestelmässä N60 mitattuna. Hotelliin voidaan varata majoitustiloja enintään 320 vuodepaikkaa.”

5. Osalliset

Osallisia ovat alueen maanomistajat, asukkaat ja yrittäjät sekä muut, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee.

Maanomistajat, asukkaat, elinkeinojen harjoittajat	Etujärjestöt ja muut tahot	Viranomaistahot
Suomen valtio Lähialueen asukkaat Alueella työskentelevät Kyrön paliskunta Alueella toimivat yritykset Muut ilmoituksensa mukaan	Muonion kunnan elinvoimalautakunta Muonion yrittäjät Luoteis-Lapin matkailuyhdistys METLA Suomen luonnonsuojeluliitto Suomen Luonnonsuojeluliitto, Lapin piiri WWF Suomi Muonion Luonto ry Suomen Latu ry Muonion Latu ry Paliskuntain yhdistys Muonion paliskunta Ilmatieteen laitos Raattamanseura ry Rauhalan kyläyhdistys ry Ylikyrön kylätoimikunta Jerisjärven Muijat Kyläyhdistys Kerässiepin kyläyhdistys ry Särkitunturin kyläyhdistys ry Muut ilmoituksensa mukaan	Ympäristöministeriö Lupa- ja valvontavirasto Lapin elinvoimakeskus Lapin liitto Lapin pelastuslaitos Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuolto Arktisen lapin ympäristönsuojelu Museovirasto Tornionlaakson museo Lapha Metsähallitus, Lapin luontopalvelut Muonion kunta Muonion sähköosuuskunta Muonion kunnan vesilaitos Enontekiön kunta Kittilän kunta Kolarin kunta Jerisjärven Huolto Oy Muut viranomaiset harkinnan mukaan

6. Asemakaavan aikataulu, tiedottaminen ja osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Tiedottaminen ja yhteystiedot

Aineistojen nähtävillä pidosta tiedotetaan kuulutuksilla, jotka julkaistaan kunnan ilmoitustaululla, sanomalehdessä sekä Internet-sivuilla osoitteessa www.muonio.fi.

Nähtävillä olevaan kaava-aineistoon voi tutustua Muonion kunnan elinvoimapalvelujen osastolla sekä Internet-sivuilla osoitteessa www.muonio.fi.

Mielipiteet, muistutukset ja lausunnot

Muonion kunta, Kirjaamo, PL 3, 99301 Muonio.

Käyntiosoite: Puthaanrannantie 15, Muonio.

Sähköpostiosoite: kirjaamo@muonio.fi

Tiedustelut:

Muonion kunta

Elinvoimajohtaja

Jussi-Pekka Tammilehto

p. 0400 398 062

jussi-pekka-tammilehto@muonio.fi

Maankäyttöinsinööri

Aatu Harmaala

p. 040 184 3164

jussi-pekka-tammilehto@muonio.fi

Kaavan laatijan edustaja

ARCO Architecture Company

Yksikönjohtaja Timo Meuronen

Puh. 050 564 6776

timo.meuronen@arco.com

Saaduista mielipiteistä ja lausunnoista laaditaan kooste asemakaavan selostukseen.

Taulukko 1: Asemakaavaprosessin vaiheet ja arvio tulevasta aikataulusta

SUUNNITTELUVAIHE	SUUNNITELMAN TYÖSTÄMINEN	KUNTA- JA VIRAN- OMAIKÄSITTELY	ASUKKAIDEN OSALLISTUMINEN	TIEDOTTAMINEN
ALOITUSVAIHE Aloitukset sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1/2014-8/2014	Yleisten tavoitteiden asettaminen, lähtötehtävien kokoaminen. Kaavoituksen tueksi laadittavat selvitykset käynnistetään tai päivitetään.	KV päätös asemakaavan laatimisesta 11.3.2013 Aloituskokous 10.1.2014. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetään tiedoksi viranomaisille. Viranomaisneuvottelu Lapin ELY-keskus 28.3.2014.	Osallisella on mahdollisuus esittää Lapin ELY-keskukselle neuvottelun käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä. Kutsutaan kokoon osallisyryhmä. Yleisötilaisuus 28.8.2014	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tiedotetaan kunnan virallisella ilmoitustaululla ja kunnan Internet-sivuilla sekä kuulutuksella Lapin Kansassa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä kunnanvirastossa sekä kunnan internet-sivuilla.
VALMISTELUVAIHE Kaavaluonnos 2/2026	Kaavaluonnoksen laadinta. Kaavaluonnoksen vaikutusten arviointi.	Kaavaluonnos käsitellään kunnanhallituksessa. Kaavaluonnos asetetaan nähtävillä 30 päivän ajaksi. Pyydetään lausunnot viranomaisilta.	Osallinen voi nähtävillä oloaikana esittää kirjallisen tai suullisen mielipiteen kaavaluonnoksesta. Yleisötilaisuus 2/2026 Luonnos nähtävillä 2-3/2026	Kuulutus kaavaluonnoksen nähtävillä olosta kunnan ilmoituslehdessä, virallisella ilmoitustaululla ja internet-sivuilla sekä Lapin Kansassa. Kaavaluonnos on nähtävillä kunnan tietoverkossa
EHDOTUSVAIHE Kaavaehdotus Tavoite 8/2026	Kaavaluonnos työstetään kaavaehdotukseksi. Asemakaavaselostuksessa esitetään miten kaavaluonnoksesta saadut mielipiteet ja lausunnot ovat vaikuttaneet kaavan sisältöön.	Kaavaehdotus käsitellään kunnanhallituksessa. Kaavaehdotus asetetaan nähtävillä 30 päivän ajaksi. Pyydetään lausunnot viranomaisilta. Viranomaisneuvottelu Kaavaehdotuksesta saatua palautteeseen annetut vastineet hyväksytään kunnanhallituksessa.	Osallinen voi nähtävillä oloaikana esittää kirjallisen muistutuksen kaavaehdotuksesta. Yleisötilaisuus 8/2026 Ehdotus nähtävillä 8/2026	Kuulutus kaavaehdotuksen nähtävillä olosta kunnan ilmoituslehdessä, virallisella ilmoitustaululla ja internet-sivuilla sekä Lapin Kansassa. Kaavaehdotus on nähtävillä kunnan tietoverkossa

HYVÄKSYMISVAIHE Tavoite 12/2026	Tarvittaessa kaava-asia- kirjojen viimeistely.	Kaavan hyväksymiskä- sittely kunnassa. Kunnanhallitus Kunnanvaltuusto	Kaavan hyväksymis- päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hal- linto-oikeuteen ja edel- leen Korkeimpaan hal- linto-oikeuteen.	Hyväksymispäätös kuu- lutetaan lehdessä. Kaava lähetetään tie- doksi viranomaisille.
---	---	--	--	--

7. Selvitykset ja vaikutusten arviointi

Asemakaavoituksen yhteydessä hyödynnetään Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta laaditun lain valmistelussa tehtyjä selvityksiä, mm. ympäristövaikutusten arviointi sekä siihen liittyvä Poronhoitolaki 53 §:n mukainen poro-YVA. Selvityksiä tullaan päivittämään tarvittavilta osin ja uusia selvityksiä laaditaan tarpeen mukaan.

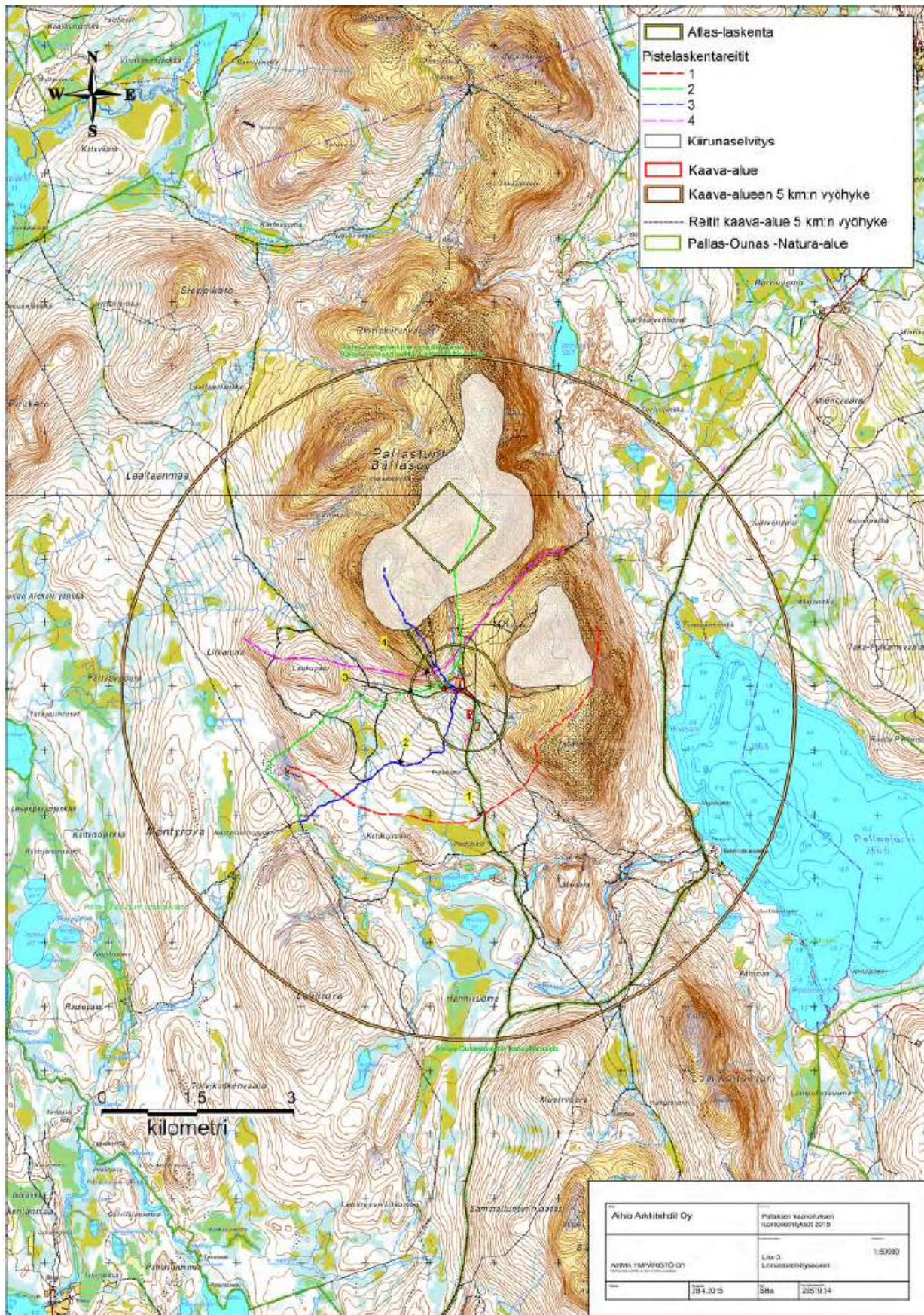
Asemakaavan valmistelua varten tullaan laatimaan ainakin seuraavat selvitykset: Natura-arvio, liikenneselvitys, selvitys kaavahankkeen vaikutuksesta poronhoitoon (poro-YVA), vesihuoltosuunnitelma, EKO-hotellihankkeen alustava suunnitelma ja maisematarkasteluja.

Alueella ei ole yleiskaavaa, joten yleiskaavallista tarkastelua ei tehdä. Laki Pallas-Ylläksen kansallispuistosta antaa asemakaavalle yleiskaavaa tarkempitasoiset lähtökohdat.

Natura-arviossa tutkitaan alueen luonnonarvot ja arvioidaan kaavaluonnoksen vaikutusta ympäristöön. Arvion avulla varmistetaan, ettei hankkeesta aiheudu merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojelutavoitteille. Natura-arvion tekijäksi on valittu *Sami Hamari / Ahma Ympäristö Oy*. Selvitystyö on aloitettu syksyllä 2014. Natura-arvioon liittyen laaditaan myös ohjeistus, miten vanhan hotellin räystäspääsky-yhdyskunta saadaan säilytettyä uudisrakentamisen yhteydessä. Natura-arvion luontoselvitystä varten tehdään seuraavat maastotutkimukset: linnuston kartoituslaskenta, linnuston linjalaskenta, kiirunaselvitys, perhosten direktiivilajiselvitys, saukkoselvitys, luontotyyppien ja kasvillisuuden selvitys, kääpäselvitys, jäkälaselvitys, perhosselvitys pikkuperhosista ja suurperhosista, jokihelmisimpukkaselvitys sekä olemassa olevaan tietoon pohjautuen selvitykset suurten petolintujen reviireistä ja kalastosta.

Natura-arviossa arvioidaan rakentamisen vaikutus luontoon kilometrin vaikutusalueella rakentamispaikasta ja jäteveden osalta ainakin 500 metriin saakka. Vesiselvitysten osalta kts. myös vesihuoltosuunnitelmaa koskeva kappale. Natura-arvio sisältää myös selvityksen maaperän kulumisesta ja reitistöjen muutoksista; kts. myös kohta ”liikenneselvitys”.

Natura-arvion ajantasaisuus on tarkistettu 10/2025.

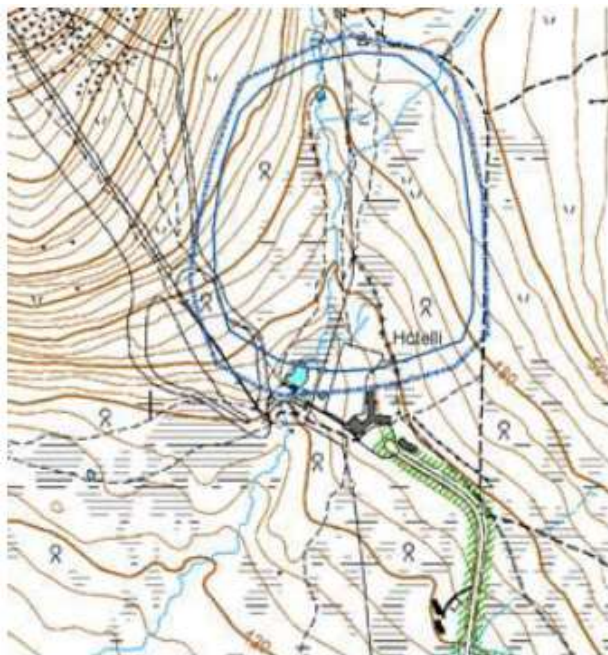

Kuva 7. Esimerkkikuva Natura-arvion luontoselvityssuunnitelman linnustotutkimusalueista. Kuva: Ahma Ympäristö Oy.

Liikenneselvityksessä tutkitaan työmaa-aikainen tilanne ja ympäristön kuormittuminen ja arvioidaan lopullisen tilanteen autoliikenteen tuomat kuormitusvaikutukset sekä tuleva pysäköintipaikkatarve. Liikenneselvityksen pohjalta voidaan määritellä rajoituksia ja ohjeita työmaa-aikaiseen alueen käyttöön. Moottoriliikenteen lisäksi liikenneselvityksessä arvioidaan alueen jalankulkuliikennettä; vaikuttaako hanke paikan kävijämäärien lisääntymiseen ja suuntautumiseen. Mahdollisen liikenneselvityksen tekijä valitaan myöhemmin.

Kaavaluonnoksen valmistuttua järjestetään **poronhoitolain mukainen neuvottelu**, johon kutsutaan paikalle Muonion kunnan edustajat, Metsähallitus sekä Kyrön paliskunta. Paikalle pyritään saamaan myös em. osapuolten siihen suostuessa kaavoitusryhmän edustajat, ELY-keskus sekä paliskuntain yhdistyksen edustaja. Neuvottelusta laaditaan tarkastettu ja allekirjoitettu muistio, joka toimii pohjana suunnitelman arvioimiselle poronhoidon näkökulmasta. Tarvittaessa neuvotteluja pidetään useampia kaavaprosessin edetessä. Kunnan terveystarkastajilla on ollut toiveena rajoittaa porojen vierailuja hotellin pihassa; asiaa tutkitaan hankkeen suunnittelussa ja otetaan se esille em. neuvottelussa.

Hankkeesta laaditaan **vesihuoltosuunnitelma**, jossa otetaan huomioon käyttö- ja jätevedet sekä hulevesien hallinta. Hotellin uudelle jätevesiratkaisulle on jo saatu ympäristölupa, mutta ratkaisu tutkitaan vielä kokonaisuudessaan kaavahankkeen yhteydessä. Vesihuoltosuunnitelman laatii *Niko Lahdenperä / FCG*. Vesihuoltosuunnitelmaan liittyen tehdään myös selvitys pohjavesialueesta, sisältäen mm. pohjavesialueen laajuuden, maaperän laadun, pohjaveden pinnan tason ja virtaussuunnan, alueen vedenottamot ja yksityiset talousvesikaivot, mahdolliset vesilain nojalla määritellyt suojelualueet sekä pohjaveden laatu. Selvityksen pohjalta arvioidaan hankkeen mahdolliset vaikutukset pohjaveteen. Arvioitaessa kaavan vaikutuksia pohjaveden määrään on otettava huomioon mm. peitettävän alueen pinta-ala, alueen ulkopuolelle johdettavien vesien määrä ja mahdollinen puhtaiden kattovesien imeyttäminen. Tietojen perusteella on arvioitava kaavan toteuttamisen mahdollinen vaikutus pohjaveden pinnan tasoon sekä vedenottamoista ja kaivoista saatavan veden määrään. Vesihuoltosuunnitelmassa määritellään myös pelastuslaitoksen sammutusveden ottopaikat ja arvioidaan riittävyys.

Kuva 7. Pallastunturin tärkeän (luokka 1) pohjavesialueen raja. Kuva: Anu Rautiala / ELY.

Hankkeesta laaditaan myös **EKO-hotellihanke**-suunnitelma, josta selviää mm. hankkeen ekotehokkuus- ja energiatehokkuusarviot. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja sen hidastaminen, hiilijalanjäljen pienentäminen, uusiutuvien energianlähteiden käyttö sekä luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen ovat myös osa Lappi-strategiaa. Tavoitteena on rakentaa kansallispuistoon ekologisen matkailun lippulaiva. EKO-hotellihanke-suunnitelman laativat *Erja ja Ville Reinikainen* *Insinööritoimisto Granlund Oy*:stä.

Hankkeen **maisematarkasteluja** tutkitaan Arco Architecture Company:n laatimien havainnekuvien kautta. Suunnitelmasta laaditaan 3D-malli, josta otetaan näkymäkuvia hotellialueelle eri suunnista ja tutkitaan sitä kautta hankkeen vaikutuksia maisemaan ja myös paikan henkeen. Kuvien kautta tutkitaan, minne saakka rakentaminen näkyy ja miten se muuttaa nykytilannetta. Laaditaan myös yökuvia, joissa tutkitaan alueen valaistuksen vaikutusta maisemaan. Erityishuomioita käytetään myös pysäköinnin sijoittamiseen siten, ettei se valtaa maisemallisesti suurta osaa sisäänkäyntialueesta.

Kansallispuistoa koskeva laki itsessään ohjaa ja rajoittaa tehtävää asemakaavaa tarkasti.

7.1 Selvitykset ja raportit

Kaavatyön yhteydessä laaditut selvitykset ja raportit:

Pallaksen kaavan Natura-arviointi. 2017 Ahma ympäristö Oy

Pallaksen luontotyytit ja kasvillisuus. 2015 Tmi Luontotieto Carex

Pallastunturin kaava-alueen ympäristön tila. 2025 Tmi Luontotieto Carex

Pallaksen hotellin lähialueen harmoyökösselvitys. 2014 Olavi Helminen, Lassi Jalonen

Pallaksen Kiirunaselvitys. 2015 Ahma ympäristö Oy

Pallaksen Pyjäjoen raakkuselvitys. 2015 Ahma ympäristö Oy

Pallaksen tunturihotellin kaavalaajennusalueen perhoslajisto luontoselvitys.
2015 Albus luontopalvelut Oy

Pallas pesimälinnustoselvitys. 2014 Ahma ympäristö Oy

Pallasjärven vesistön kalastoselvitys. 2015 Ahma ympäristö Oy

Pallaksen Saukkoselvitys 2015 Ahma ympäristö Oy

Hotelli Pallaksen rakennushistoriaselvitys. 2025 ARCO architecture company

Alueesta aiemmin laaditut selvitykset ja raportit:

Hildén, Kallio, Norokorpi, Sulkava, Tyrväinen, Tuulentie, Sievänen & Helle. 2009. **Pallas-Yllästunturin kansallispuistoa koskevan lakimuutoksen ympäristöarviointi.** Suomen Ympäristökeskus, Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos. 59 s.

Aalto. 2008. **Matkailun linnustovaikutukset Länsi-Lapissa**. Pro Gradu. Jyväskylän yliopisto, Bio- ja Ympäristötieteiden laitos. 37 s.

Destia & Arkton suunnitteluryhmä. 2007. **Tunturi-Lapin maakuntakaavan maisemaselvitys. Enontekiö, Kittilä, Muonio ja Kolari**. 124 s.

Heikkilä. 2007. **Luontomatkailun vaikutukset nisäkäspopulaatioihin Pallas-Yllästunturin kansallispuiston taukopaikoilla**. Pro Gradu. Helsingin Yliopisto, Bio- ja ympäristötieteiden laitos. 59 s. + 4 liitettä.

Helle, Hallikainen, Särkelä, Haapalehto, Niva & Puoskari. 2012. **Effects of a holiday resort on the distribution of semi-domesticated reindeer**. Ann. Zool. Fennici 49: 23–35.

Huhtala. 2006. **Pallas-Ounastunturin kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset**. Metla, Vantaa. 61 s. + 14 liites.

Huusko, Kauppinen & Tölli. 2006. **Äänimaisemakartoitukset Levin, Oloksen ja Ylläksen matkailukeskuksissa**. Opinnäytetyö. Rovaniemen ammattikorkeakoulu, Metsätalouden koulutusohjelma. 68 s. + 19 liites.

Jokimäki & Kaisanlahti-Jokimäki. 2007. **Matkailualueiden kestävyden indikaattorit**. Arktisen keskuksen tiedotteita 52. Arktinen keskus, Lapin yliopisto. 81 s.

Kangas, Sulkava, Koivuniemi, Tolvanen, Siikamäki & Norokorpi. 2007. **What determines the area of impact around campsites? A case study in a Finnish national park**. For. Snow Landsc. Res. 81, 1/2: 139–150.

Kaisanlahti-Jokimäki, Jokimäki, Huhta, Ukkola, Helle & Ollila. 2008. **Territory occupancy and breeding success of the Golden Eagle (*Aquila chrysaetos*) around tourist destinations in northern Finland**. Ornis Fennica 85: 2–12.

Kittilä. 2013. **Pallas-Yllästunturin kansallispuiston rooli ja hyödynnettävyys matkailuyritystoiminnassa**. Pro Gradu. Lapin yliopisto, Yhdyskuntatieteiden tiedekunta. 112 s. + 2 liitettä.

Kuusiniiva, Tuulentie & Järviluoma. 2005. **Pallaksesta painettua**. Kirjallisuuskooste Pallastunturin aluetta käsittelevistä tutkimuksista ja selvityksistä. Lapin yliopisto, Kauppatieteiden ja matkailun tiedekunta. 117 s.

Kyöstilä, Erkkonen, Sulkava & Lohiniva. 2010. **Pallas-Yllästunturin kansallispuiston luontomatkailusuunnitelma**. Metsähallituksen julkaisu, sarja C 85. Metsähallitus, Vantaa. 82 s.

Kyöstilä, Sulkava, Rauhala & Ylläsjärvi. 2012. **Pallas-Yllästunturin reitistösuunnitelma 2011**. Metsähallituksen julkaisu, sarja C 120. Metsähallitus, Vantaa. 98 s.

Koivuniemi. 2006. **Retkeilijöiden aiheuttama maaperän ja kasvillisuuden kulumisen sekä roskaantuminen Pallas-Ounastunturin kansallispuiston taukopaikoilla**. Pro Gradu. Jyväskylän yliopisto, Bio- ja Ympäristötieteiden laitos. 58 s. + 4 liites.

Lankila. 2012. **Matkailun kehittäminen kansallispuistossa. Paikallisia näkemyksiä Pallaksen matkailukeskuksen ja sen lähialueiden kehittämisestä ja kehittämisen vaikutuksista paikallisten asukkaiden toimintatiloihin alueella**. Pro Gradu. Lapin yliopisto, Yhdyskuntatieteiden tiedekunta. 118 s.

- Maaninka & Kauppinen. 2011. **Pallas-Ylläs-kansallispuiston ja sen lähialueiden hyödyntäminen ja kehittäminen yritystoiminnassa**. Opinnäytetyö, Rovaniemen ammattikoulu, Metsätalouden koulutusohjelma. 42+1 s.
- Muhya. 2006. **Vesikasvillisuus ja siihen vaikuttavat ympäristötekijät Pallas-Ounastunturin alueella**. Pro Gradu. Jyväskylän yliopisto, Bio- ja ympäristötieteiden tiedekunta. 30 s + 6 liites.
- Nikander, Jokikaarre & Mäcklin. 2014. **Lappi-sopimus. Maakunta-ohjelma 2014—2017**. Lapinliitto, julkaisusarja A42/2014. Rovaniemi. 38 s.
- Nyman. 2004. **Pallaksen kehittäminen, hankesuunnitelma**. Muonion kunta. 15 s.
- Nivunkijärvi. 2012. **Pallas-Yllästunturin kansallispuiston yritystutkimus**. Opinnäytetyö, Rovaniemen ammattikorkeakoulu, Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma. 37 s. + 12 liites.
- Nivunkijärvi, Ylläsjärvi & Saarensalmi. 2013. **Pallas-Yllästunturin kansallispuiston yritystutkimus 2011**. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, sarja B 187. Metsähallitus, Vantaa. 56 s.
- Pulkkinen, Partanen, Kiiskinen & Laakkonen. 2011. **Pallas-Yllästunturin kansallispuiston kalavesien hoito- ja käyttösuunnitelma**. Metsähallituksen julkaisuja, sarja C 105. Metsähallitus, Vantaa. 40 s.
- Rantatalo. 2011. **Pallas-Yllästunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2010**. Opinnäytetyö, Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma. 85 s. + 46 liites.
- Sulkava & Norokorpi (toim.). 2007. **Luontomatkailun vaikutukset kasvillisuuteen ja maaston kulumiseen Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa**. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, sarja A 166. Metsähallitus, Vantaa. 75 s.
- Sulkava & Norokorpi. 2008. **Pallas-Yllästunturin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma**. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja, sarja C 36. Metsähallitus, Vantaa. 198 s.
- Toim. 1993. Maisema-aluejärjestelmän mietintö 66/1992, osa II. **Arvokkaat maisema-alueet**. Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto. Painatuskeskus Oy, Helsinki. 207 s.
- Ukkola, Helle, Huhta, Jokimäki & Kaisanlahti-Jokimäki. 2007. **The impacts of ski resorts on wildlife in Northern Finland**. teoksessa Environment, Local Society and Sustainable Tourism, Arctic Centre Reports 50: 31—41.
- Vatanen & Hyppönen. 2008. **Pallas-Yllästunturin kansallispuiston investointien vaikutukset Tunturi-Lapin paikallistalouteen**. Maaseudun uusi aika 3/2008: 24—41.
- Viljanmaa & Rautiainen. 2012. **Kulttuuriperintökohteiden inventointi. Pallas-Yllästunturin kansallispuisto**. Metsähallituksen julkaisuja 266/41/2012. Metsähallitus, Vantaa. 278 s.
- Jaakko Pöyry Oy/Maa- ja vesi, Tommi Tenno. Yritystaito Oy/Rauno Asikainen. Parasta Pallakselle –työyhteistyö, Staffans/Werhe **Toiminnalliset suunnitelmat 2005**.
- Yritystaito Oy/Rauno Asikainen. **Vaikuttajabarometri**
- Jaakko Pöyry Oy/Tommi Tenno. **Vaikuttavuusselvitykset ja skenaariot**
- Pallaksen kehittämisen väliraportti 1.7.-31.12.2005**; sisältää kuvauksen toiminnallisten suunnitelmien laadituttamisesta ja käsittelystä hankkeen ohjausryhmässä ja yrittäjäfoorumeissa, sekä arviointia jatkotoimista.

Mervi Hytönen. **Matkailualueen kehittämisen maisemalliset suositukset - tapaustutkimus Pallastuntureille.** Maisema-arkkitehtuurin diplomityö

7.2 Vaikutusten arviointi

Aluidenkäyttölain 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Tämän kaavatyön yhteydessä keskeisimpiä selvitettäviä vaikutuksia ovat:

- Ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- Maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- Kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- Kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
- Elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta laaditun lain valmistelun yhteydessä tehtiin ympäristöarviointi, jonka vaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu viittä eri vaihtoehtoa, joiden avulla on mahdollista hahmottaa mitä ympäristövaikutuksia Pallastunturin hotellialueen kehitysvaihtoehtoilta on. Ympäristövaikutuksiin on luettu myös vaikutuksia mm. elinoloihin, mukaan lukien vaikutukset porotalouteen ja matkailuun sekä viihtyvyyteen ja kulttuuriperintöön.

Vaihtoehdot ovat olleet ns. **0**-vaihtoehto, jolla on hahmotettu kehitys nykyolosuhteiden pohjalta; **0+** joka lähinnä modernisoi ja parantaa nykyisen hotellin tasoa toimintaa juurikaan laajentamatta; **lisärakentaminen**, joka lisää vuodepaikkojen määrää huomattavasti nykyisestä noin 500 vuoteeseen; **retkeilykeskus**, joka vastaa 0-vaihtoehtoa, mutta ilman laskettelurinteitä sekä **hotellitoiminnan lopettaminen**.

Koska eri vaihtoehtojen vaikutuksia on käsitelty jo lain valmisteluvaiheessa, kaavatyössä esitetään yksi ratkaisu, joka on laaditun lain sisällön mukainen.

8. Kaavan ohjaus ja valmistelu

Kaavoitus tapahtuu Muonion kunnan johdolla. Kaavoitustyötä ohjaa asemakaavatoimikunta. Kunnan yhteyshenkilöinä ovat elinvoimajohtaja Jussi-Pekka Tammilehto, maankäyttöinsinööri Aatu Harmaala ja kunnanjohtaja Laura Enbuska-Mäki.

Suunnitteluhanketta johtaa Arco Architecture Company / Timo Meuronen.

9. Tiedustelut

Suunnittelutyöhön liittyviä lisätietoja saa Muonion kunnanvirastosta ja Arco Architecture Company:n yhteyshenkilöltä.

Muonion kunta

Puthaanrannantie 15b
99301 Muonio

Elinvoimajohtaja
Jussi-Pekka Tammilehto
p. 0400 398 062
jussi-pekka-tammilehto@muonio.fi

Maankäyttöinsinööri
Aatu Harmaala
p. 040 184 3164
aatu.harmaala@muonio.fi

Kunnanjohtaja
Laura Enbuska-Mäki
p. 0400 477 723
laura.enbuska-maki@muonio.fi

Arco Architecture Company
Aluejohtaja
Timo Meuronen
p. 050 564 6776
timo.meuronen@arco.fi